



KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ Tālrunis 7282865 ♦ Fakss 7242141

L Ē M U M S Rīgā

Nr.14

(Prot. Nr.25,4.§)

2005.gada 12.maijā

Par Reklāmas likuma pārkāpumu

Par a/s "Air Baltic Corporation" 18.02.2005. iesniegumu

Konkurences padome 2005.gada 18.februārī saņēma a/s "Air Baltic Corporation" (turpmāk tekstā – „Air Baltic Corporation”) 18.02.2005. iesniegumu (par negodīgu konkurenci).

Air Baltic Corporation 18.02.2005. iesniegumā (turpmāk tekstā – „iesniegums”) norādīts, ka 18.02.2005. laikrakstā "Dienas Bizness" (Nr.35 (2541)) publicēts aviokompānijas Ryanair Ltd. (turpmāk tekstā – „Ryanair”) sludinājums (turpmāk tekstā – „sludinājums”), kurā sniegta informācija, ka Ryanair organizē pilotu pievilināšanas dienu Rīgā, 2005.gada 23.februārī – nacionālās aviokompānijas Air Baltic dzimtenē. Publikācijā norādīts, ka Air Baltic pilotiem tiks dota iespēja lidot ar Eiropas zemo cenu aviokompāniju numur 1 un Eiropas numur 1 aviokompāniju peļņas ziņā, kā arī akcentēts, ka pilotu pievilināšanas diena ir konkrēti mērķēta uz Air Baltic pilotiem.

Air Baltic Corporation uzskata, ka Īrijas Republikā reģistrētās aviokompānijas Ryanair rīcība, publicējot sludinājumu, ir pretrunā ar Konkurences likuma un Reklāmas likuma normām un ir prettiesiska. Iesniegumā norādīts konkrēti uz Konkurences likuma 18.panta otrās daļas un trešās daļas 5.punkta, kā arī Reklāmas likuma 3.panta un 4.panta otrās daļas 6.punkta pārkāpumiem aviokompānijas Ryanair darbībās, izplatot minētā satura sludinājumu. Iesniedzējs norāda, ka Ryanair, izsakot tiešu pievilināšanas piedāvājumu konkrēti Air Baltic Corporation pilotiem, pārkāpj iepriekš norādītos normatīvos aktus, kā arī deformē brīvu, godīgu un vienlīdzīgu

konkurenci aviopārvadājumu nozarē, un ar savu rīcību var nodarīt Air Baltic Corporation ievērojamu mantisko zaudējumu, traucējot vai pat paralizējot tās darbību.

Iesniedzējs lūdz uzlikt par pienākumu Ryanair atsaukt 18.02.2005. laikrakstā „Dienas Bizness” (Nr.35 (2541)) 12.lappusē ievietoto aviokompānijas Ryanair sludinājumu.

Konkurences padome 2005.gada 22.februārī, pamatojoties uz Reklāmas likuma 14.panta pirmo daļu, nolēma ierosināt lietu par Reklāmas likuma 3.panta un 4.panta otrās daļas 6.punkta iespējamo pārkāpumu aviokompānijas Ryanair darbībās.

Konkurences padome 2005.gada 20.aprīlī, pamatojoties uz Reklāmas likuma 14.panta otro daļu, nolēma pagarināt lēmuma pieņemšanas termiņu lietā Nr.143/05/09/2 uz laiku līdz 2005.gada 16.maijam.

Konkurences padome 2005.gada 18.martā, pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 1.punktu, 18.panta pirmo daļu, otro daļu un trešās daļas 5.punktu, 23.panta trešo daļu un ceturtais daļas 1.punktu, pieņēma lēmumu neierosināt lietu uz Air Baltic Corporation 18.02.2005. iesnieguma pamata daļā par Konkurences likuma 18.panta otrās daļas un 18.panta trešās daļas 5.punkta iespējamo pārkāpumu aviokompānijas Ryanair darbībās.

Konkurences padome, ņemot vērā iesniegumā norādīto un papildus iegūto informāciju,

konstatēja:

Konkurences padome 02.03.2005. saņēma SIA Izdevniecība „Dienas Bizness” atbildes vēstuli uz Konkurences padomes 24.02.2005. vēstulē Nr.9-235 izteikto lūgumu informēt, kas ir 18.02.2005. laikraksta „Dienas Bizness” 12.lappusē publicētā sludinājuma *Ryanair organizē pilotu pievilināšanas dienu Rīgā* publicēšanas pasūtītājs un apmaksātājs, kā arī atsūtīt minēto informāciju apliecinošus dokumentus.

Vēstulei pievienota Media Vision pasūtījuma reklāmas publicēšanai (elektroniskā pasta vēstules formā) apstiprināta izdrukā, kurā norādīts, ka Media Vision lūdz publicēt sludinājumu sava klienta Ryanair interesēs. Vēstulei pievienota arī SIA Izdevniecība „Dienas Bizness” izsniegtā rēķina Nr.3409 apliecināta kopija un sludinājuma apmaksu apstiprinoša faksa kopija.

Konkurences padome 29.03.2005. saņēma aviokompānijas Ryanair atbildi uz Konkurences padomes 08.03.2005. vēstulē uzdotajiem jautājumiem. Vēstulē norādīts, ka 18.02.2005. laikrakstā „Dienas Bizness” ievietotais sludinājums ir Ryanair reklāma, kuras vienīgais mērķis bija darīt zināmu pilotiem, ka Ryanair Latvijā organizē pilotu pievilināšanas (recruitment) dienu, kurā aicināti piedalīties visi piloti.

Ryanair norāda, ka atļauja no Air Baltic Corporation izmantot nosaukumu „Air Baltic” reklāmā nav prasīta, jo uzskata, ka nav nepieciešams lūgt konkurenta atļauju nosaukuma izmantošanai, to vienkārši pieminot reklāmā. Šāda nepieciešamība kavētu konkurenci darba tirgū un būtu pretēja darbaspēka pārvietošanās brīvības principam.

Ryanair uzskata, ka tā sniedz izvēles iespēju un veicina konkurenci gan gaisa transporta tirgū, gan darba tirgū Latvijā, piedāvājot augstāk apmaksātu darbu Latvijas pilotiem.

Ryanair uzskata, ka tās 18.02.2005. laikrakstā „Dienas Bizness” publicētā reklāma ir likumīga, kā arī nekavē, neierobežo un nedeformē konkurenci, bet ir konkurenci veicinoša.

Konkurences padome 11.04.2005. saņēma LR Patentu valdes vēstuli Nr.1-5.1/169, kurā sniegta atbilde uz KP Biroja 04.04.2005. vēstulē Nr.409 izteikto lūgumu sniegt informāciju par preču zīmi „Air Baltic”. Vēstulē norādīts, ka Valsts preču zīmju reģistrā ir iekļautas divas preču zīmju reģistrācijas, kuru vārdiskā daļa satur vārdus „AIR BALTIC”, un tās ir *AIR BALTIC*, reģistrācijas Nr. M 33 868, un *air Baltic /fig/*, reģistrācijas Nr. M 35 248. Minēto preču zīmju īpašnieks ir Air Baltic Corporation, un Latvijas Republikā ir spēkā arī atbilstošās reģistrācijas.

Air Baltic Corporation atbilstoši Konkurences padomes Biroja 12.04.2005. vēstulē Nr.454 izteiktajam uzaicinājumam 19.04.2005. Konkurences padomē iepazīs ar lietā Nr.143/05/09/2 esošajiem pierādījumiem. Viedokli par lietā esošajiem pierādījumiem Air Baltic Corporation Konkurences padomei nav iesniegusi.

Konkurences padome 29.04.2005. atbilstoši Konkurences padomes Biroja 12.04.2005. vēstulē Nr.457 izteiktajam uzaicinājumam saņēma Ryanair viedokli par lietā Nr.143/05/09/2 esošajiem pierādījumiem. Tajā Ryanair atkārtoti norāda, ka sludinājuma vienīgais mērķis bija darīt zināmu pilotiem, ka Ryanair organizē pilotu pievilināšanas (recruitment) dienu, kurā aicināti piedalīties visi piloti. Ryanair uzskata, ka 18.02.2005. laikrakstā „Dienas Bizness” publicētā reklāma ir likumīga, kā arī nekavē, neierobežo un nedeformē konkurenci, bet ir konkurenci veicinoša.

A/s „Air Baltic Corporation” ir LR Uzņēmumu reģistrā 08.02.1995. reģistrēta (vienotais reģ. Nr.40003245752) uzņēmēj sabiedrība (ierakstīta komercreģistrā 28.12.2004.), kuras galvenais darbības veids ir gaisa transports.

Saskaņā ar LR Uzņēmumu reģistra 10.03.2005. izziņā Nr.21-4-20635 sniegto informāciju LR Uzņēmumu reģistrā nav reģistrēts uzņēmums (uzņēmēj sabiedrība), komersants ar nosaukumu Ryanair, kā arī ārvalsts komersanta Ryanair pārstāvniecība Latvijā. Saskaņā ar Ryanair sniegto informāciju 24.03.2005. vēstulē Ryanair Ltd. ir Īrijā reģistrēts komersants (reģ. Nr.104547), kas cita starpā piedāvā gaisa transporta pārvadājumu pakalpojumus Latvijā.

Ryanair un Air Baltic Corporation ir uzskatāmi par konkurentiem gaisa transporta pārvadājumu tirgū no Rīgas un uz Rīgu, ko apliecina arī Ryanair 24.03.2005. vēstulē un Air Baltic Corporation iesniegumā ietvertā informācija.

Reklāmas likuma 1.pantā noteikts, ka *reklāma ir ar saimniecisko vai profesionālo darbību saistīts jebkuras formas vai jebkura veida paziņojums vai pasākums, kura nolūks ir veicināt preču vai pakalpojumu (arī nekustamā īpašuma, tiesību un saistību) popularitāti vai pieprasījumu pēc tiem.*

Iesniegumam pievienotajā sludinājumā ietverta sekojoša informācija:
„Ryanair organizē pilotu pievilināšanas dienu Rīgā: Informācijas lapa:
Trešdien, 23.februārī Ryanair, Eiropas zemo cenu aviokompānija numur 1, organizē pilotu pievilināšanas dienu Rīgā, Air Baltic – nacionālās aviokompānijas dzimtenē. Air Baltic pilotiem būs dota iespēja lidot ar Eiropas zemo cenu aviokompāniju numur 1 un Eiropas numur 1 aviokompāniju peļņas ziņā. Pilotu pievilināšanas diena ir konkrēti mērķēta uz Air Baltic pilotiem, bet citi Latvijas piloti arī ir laipni lūgti, ja vēlas apmeklēt šo pasākumu.

Laiks: no 09:30 līdz 17:00

Vieta: Radisson SAS viesnīcā

24 Kuģu Street

Rīga Lv 1048

Latvija

Tel: +371 706 1164

09:30 no rīta Ryanair menedžmenta darbinieki iepazīstinās ar Ryanair, kam sekos individuālas pārrunas ar tiem kas ieradusies. Tie, kuri būs sekmīgi pārrunās, tiks ielūgti uz SIM testu Anglijā.

Ryanair organizē apmācības kursus, kas sāksies 2005. gada martā, aprīlī un maijā. Tiem, kuri sekmīgi pabeidz SIM testu, tiks garantēts darba piedāvājums.

Ryanair pārstāvēs darbinieki no kadru daļas un trīs Ryanair vecākie kapteiņi.

Air Baltic pilotiem būs pašiem jāmaksā par nepieciešamajām kvalifikācijām pirms tam kā uzsāk apmācības.

RYANAIR.com – FLY CHEAPER”.

Ryanair 24.03.2005. vēstulē norāda, ka sludinājuma vienīgais mērķis bija informēt pilotus, ka Ryanair Latvijā organizē pilotu pievilināšanas dienu, kurā aicināti piedalīties visi piloti. Tomēr, ņemot vērā sludinājumā ietvertos vairākus reklāmas elementus – saukļus („Eiropas zemo cenu aviokompānija numur 1”, „Eiropas numur 1 aviokompānija peļņas ziņā”, „FLY CHEAPER”), lidmašīnas attēlu ar Ryanair firmu, kā arī sludinājuma aizņemtā laukuma lielumu un izmantoto īpašu uzmanības piesaistīšanas paņēmieni – balta druka uz melna fona – un to, ka sludinājums ievietots Latvijā populārā laikrakstā „Dienas Bizness”, kuru lasa ievērojams skaits potenciālo Ryanair klientu, sludinājums, ņemot vērā tā saturu, izplatīšanas un pasniegšanas veidu, uzskatāms par reklāmu saskaņā ar Reklāmas likuma 1.pantu.

Reklāmas likuma 4.panta otrās daļas 6.punktā noteikts, ka reklāmā aizliegts izmantot cita uzņēmēja vārdu, uzvārdu, nosaukumu (firmu) vai citādi identificējošu apzīmējumu (arī preču zīmi) bez uzņēmēja piekrišanas.

Sludinājumā Ryanair izmantojusi cita komersanta, tas ir, Air Baltic Corporation nosaukumu saīsinātā veidā - *Air Baltic*, tekstā to pieminot četras reizes. Tā kā Air Baltic Corporation parasti lieto savu nosaukumu šādā saīsinātā veidā, tas ir sabiedrībā plaši pazīstams, un tādējādi patērētāji to asociē ar Air Baltic Corporation. Lietā nav iegūts apstiprinājums tam, ka sludinājumā nosaukums *Air Baltic* ir izmantots ar īpašnieka piekrišanu saskaņā ar Reklāmas likuma 4.panta otrās daļas 6.punktā noteikto.

Reklāmas likuma 4.panta trešajā daļā noteikts, ka 4.panta otrās daļas 6.punktā noteiktais aizliegums izmantot cita uzņēmēja vārdu, uzvārdu, nosaukumu (firmu) vai citādu identificējošu zīmējumu (arī preču zīmi) bez uzņēmēja piekrišanas *neattiecas uz salīdzinošo reklāmu, ja tiek ievēroti šā likuma 9.panta noteikumi*. Savukārt, Reklāmas likuma 9.panta pirmajā daļā noteikts, ka *salīdzinoša reklāma ir jebkura reklāma, kurā izmantots salīdzinājums, kas tieši vai netieši norāda uz konkurentu vai konkurenta piedāvātajām precēm vai pakalpojumiem*.

Izvērtējot 18.02.2005. laikraksta „Dienas Bizness” 12.lappusē ievietotajā Ryanair sludinājumā ietverto informāciju, Konkurences padome uzskata, ka sludinājums nesatur salīdzinošās reklāmas pazīmes un līdz ar to nav uzskatāms par salīdzinošu reklāmu Reklāmas likuma 9.panta pirmās daļas izpratnē. Ņemot vērā minēto, Ryanair sludinājuma izvērtēšanā nav piemērojams Reklāmas likuma 4.panta trešajā daļā noteiktais izņēmums.

Konkurences padome atzīst, ka Ryanair bez Air Baltic Corporation piekrišanas savā sludinājumā izmantojusi tās nosaukumu, tas ir, *Air Baltic*, un līdz ar to ir pārkāpts Reklāmas likuma 4.panta otrās daļas 6.punktā noteiktais aizliegums.

Ievērojot iepriekš konstatēto, Konkurences padome atzīst, ka Ryanair sludinājums ir veidots pretēji godprātīgai reklāmas praksei. Tādējādi nav ievērotas Reklāmas likuma 3.panta pirmajā daļā reklāmai izvirzītās vispārīgās prasības.

Ņemot vērā minēto, Konkurences padome noraida Ryanair iebildumu, ka tai nebija nepieciešams prasīt iesniedzēja piekrišanu tā nosaukuma *Air Baltic* izmantošanai reklāmā un ka 18.02.2005. laikrakstā „Dienas Bizness” publicētā reklāma ir likumīga.

Konkurences padome, izvērtējot sludinājuma tekstu, uzskata, ka sludinājumā nav ietverta tāda informācija, kas būtu pretrunā ar Reklāmas likuma 3.panta otrajā daļā noteikto prasību *reklāmā iekļaut tikai tādus paziņojumus vai vizuālos attēlus, kas nepārkāpj ētikas, humānisma, morāles, tikumības un pieklājības normas*.

Konkurences padome uzskata, ka sludinājuma par darba iespējām, kas vērsts tieši uz konkurenta darbiniekiem, izplatīšana pati par sevi nav pretrunā ar godīgas konkurences principiem, ciktāl šāds sludinājums atbilst Reklāmas likumā ietvertajām tiesību normām. Reklāmas likumā nav ietverts vispārīgs aizliegums vērsties pie reklāmas devēja konkurentu darbiniekiem ar sludinājumā tieši izteiktu darba piedāvājumu.

Ņemot vērā, ka jebkuram tirgus dalībniekam Latvijā nepastāv ierobežojumi izplatīt sludinājumus ar darba piedāvājumiem, ciktāl šādi sludinājumi atbilst normatīvajiem aktiem, Reklāmas likumā noteiktais aizliegums *izmantot cita uzņēmēja vārdu, uzvārdu, nosaukumu (firmu) vai citādu identificējošu apzīmējumu (arī preču zīmi) bez uzņēmēja piekrišanas* nav pretrunā ar darbaspēka pārvietošanās brīvību.

Saskaņā ar Reklāmas likuma 15.panta ceturto daļu, ja Uzraudzības institūcija, konstatē, ka reklāma neatbilst normatīvo aktu prasībām, tā ir tiesīga pieņemt kādu no Reklāmas likuma 15.panta ceturtajā daļā minētajiem lēmumiem.

Ņemot vērā reklāmas saturu, noformējumu, izplatīšanas apjomu un veidu, tai skaitā to, ka reklāma izplatīta vienu reizi vienā laikrakstā, tā veidota kā darba piedāvājums, kura primārā mērķauditorija ir piloti, kā arī to, ka reklāmā nav ietverta tāda informācija, kas pēc sava satura nomelnotu un noniecinātu konkurentu vai tā nosaukumu, un reklāma nevar radīt patērētājiem neskaidrību par reklāmas devēju vai konkurentu, Konkurences padome uzskata, ka, vadoties no lietderības un samērīguma apsvērumiem, nav pamata pieņemt kādu no Reklāmas likuma 15.panta ceturtajā daļā minētajiem lēmumiem.

Konkurences padome, ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Reklāmas likuma 1.pantu, 3.pantu, 4.panta otrās daļas 6.punktu, 4.panta trešo daļu, 9.panta pirmo daļu, 10.panta pirmo daļu, 13.panta pirmo daļu, 14.panta trešo daļu un 15.panta ceturto daļu,

nolēma:

atzīt, ka Ryanair Ltd., izplatot sludinājumu lēmumā norādītajā redakcijā, ir pārkāpusi Reklāmas likuma 3.panta pirmajā daļā reklāmai izvirzītās vispārīgās prasības un 4.panta otrās daļas 6.punktā reklāmai noteikto aizliegumu.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētājs

P.Vilks